

Н. ВАТАЦЫ

Кожнаму, хто любіць кнігу, добра вядомы вялікі шэры будынак з поўкруглым уваходам, які знаходзіцца на Чырвонаармейскай вуліцы, недалёка ад сквера. Перад будынкам—скульптура Леніна і Сталіна. Гэта Дзяржаўная бібліятэка імя В. І. Леніна, пабудаваная ў 1932 г.

З васьмі гадзін раніцы тут ужо людна і ажыўлена. У чытальным зал снімаюць студэнты вышэйшых навучальных устаноў і тэхнікумаў, вучні старэйшых класаў сярэдняй школы, вечарамі прыходзяць сюды і рабочыя. У адзеле тэхнікі працуюць над кнігай інжынеры і архітэктары, рабочыя і студэнты, у навуковай чытальні—навуковыя работнікі і аспіранты, урачы і выкладчыкі.

У сценах Дзяржаўнай бібліятэкі вучні і студэнты авалодваюць ведамі па розных дысцыплінах, аспіранты працуюць над дысертацыямі, вучоныя Беларусі—над чарговымі навуковымі працамі. Сярод чытачоў—навуковых работнікаў—многа жанчын. Тав. Мацкевіч штодня працавала ў беларускім адзеле бібліятэкі над сваёй дысертацыяй. Абараніўшы дысертацыю на ступень кандыдата навук, яна працягвае наведваць бібліятэку і кваліфікацыя ў галіне беларускага мовазнаўства.

Кандыдаты навук тт. Фіглоўская, Каменская і іншыя жанчыны, навуковыя работнікі, многа год з'яўляюцца сталымі чытачамі Дзяржаўнай бібліятэкі. Кандыдаты і дактары навук наведваюць Дзяржаўную бібліятэку і зараз, як наведвалі яе дваццаць год назад, калі былі яшчэ студэнтамі.

Чытач можа атрымаць не толькі патрэбную кнігу, але і кансультацыю і даведку ў даведачна-бібліятэкарскім адзеле і ў адзеле беларускай літаратуры і бібліяграфіі.

Дзяржаўная бібліятэка імя Леніна абслугоўвае не толькі горад Мінск, але і абласныя і раённыя цэнтры. Калі кнігу нельга дастаць у абласным цэнтры, яе выпісваюць з Дзяржаўнай бібліятэкі праз сваю абласную. У гэты буйнейшы культурны цэнтр сцякаюцца працаваць над кнігай навуковыя работнікі і выкладчыкі з абласцей і раёнаў.

Дзяржаўная бібліятэка БССР імя Леніна была арганізавана ў 1921 г. З таго часу яна вырасла ў адну з буйнейшых бібліятэк і па размерах кніжнага фонда займае сёмае месца па Савецкаму Саюзу. Напярэдадні Вялікай Айчыннай вайны яна налічвала два мільёны

тамоў. Кожная кніга, якая выходзіла ў Савецкім Саюзе, паступала ў бібліятэку. Былі тут і велізарны фонд дзярэволюцыйнай літаратуры.

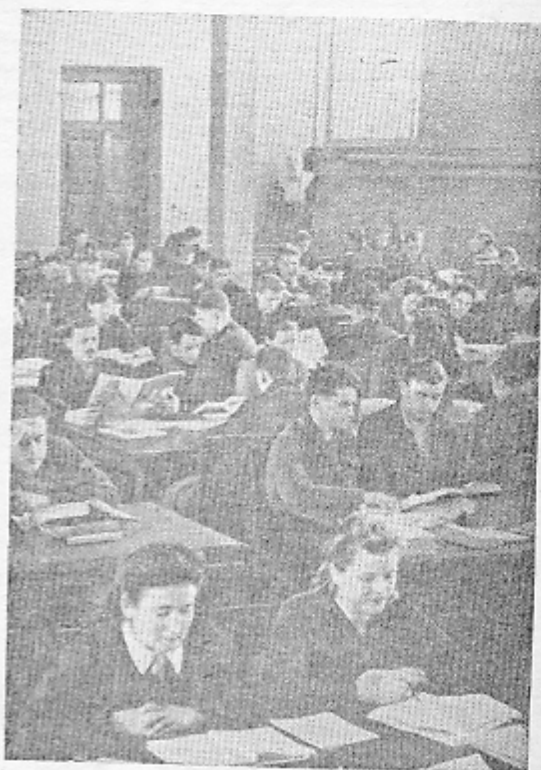
Гэтыя кніжныя багачці, якія савецкая ўлада так старанна збірала на працягу 20 год, былі варварскі разграблены нямецка-фашысцкімі захопнікамі. 25 супрацоўніц бібліятэкі, якія не паспелі эвакуіравацца з Мінска, былі зверскі забіты немцамі. Будынак бібліятэкі немцы падрыхтавалі да ўзрыву, але не паспелі ўзарваць, бо ў горад ужо ўступала Савецкая Армія.

Пасля вайны бібліятэка налічвала некалькі тысяч тамоў. Частку вывезеных фашыстамі кніг удалося знайсці і вярнуць з Германіі. Але сярод іх не аказалася самай каштоўнай літаратуры. Велізарную дапамогу ў аднаўленні бібліятэкі аказалі Усесаюзная кніжная наладка, Маскоўскі ўніверсітэт і асабліва Дзяржаўная бібліятэка СССР імя В. І. Леніна. Яны дапамагалі за кароткі час аднавіць амаль увесь даважны фонд у два мільёны кніг.

Работнікамі бібліятэкі з'яўляюцца пераважна жанчыны. Яны правялі велізарную работу па аднаўленню і разборцы кніжнага фонда і каталагаў.

Многія з загадчыкаў аддзелаў самі калісьці былі чытачамі бібліятэкі. Заслужанай навагай чытачоў карыстаюцца такія вольныя работнікі, як загадчыца аддзела тэхнікі тав. Мерына, загадчыца даведачна-бібліятэкарскага аддзела тав. Масенжнік, загадчыца аб'явіцельскага тав. Штыльман. Кваліфікуюцца і маладыя работнікі Ліза Апацкая і другія.

Работнікі бібліятэкі прыкладаюць усе намаганні, каб укамілектаваць бібліятэку неабходнай літаратурай і раскрыць яе змест перад чытачом. З гэтай мэтай бібліятэка наладжвае кніжныя выстаўкі, складае рэкамендацыйныя і тэматычныя спісы літаратуры, вядзе штодзённую кансультацыйную работу.

У чытальным зале бібліятэкі імя В. І. Леніна.

Фота Я. Босіна.